

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 10 juli 2014
Agendanummer:
Team: BV
Zaaknr. 763232

Onderwerp: Programmaverantwoording baten en lasten 2013

Aan de raad

Inleiding

De jaarstukken 2013 zijn afgerond en de accountantscontrole heeft inmiddels plaats gevonden. Het overzicht van baten en lasten 2013 sluit met een batig saldo van € 299.942. Dit is het resultaat van zowel voor- als nadelen sinds de 2^e financiële bijstelling van de begroting 2013. Dit is wel exclusief het resultaat op de grondexploitatie. Voor de bouwgrondexploitatie moet de risicovoorziening in 2013 worden aangevuld met € 1.340.000 ten opzichte van de 2^e financiële bijstelling bouwgrondexploitatie.

Vastgesteld mag worden dat de exploitatie van de normale bedrijfsvoering in 2013 sluit met een batig saldo. Dit is voornamelijk het effect van incidentele baten en eerder genomen bezuinigingsmaatregelen.

Beslispunten

1. de programmaverantwoording, inclusief overzicht van baten en lasten 2013 vast te stellen;
2. in het kader van de begrotingsrechtmatigheid de gemotiveerde overschrijding op programma 1, 2 en 4 te autoriseren;
3. het batig saldo van de jaarrekening 2013 vast te stellen op € 299.942;
4. dit saldo van € 299.942 storten in de reserve afwaardering gronden
5. de 7e wijziging van de begroting 2014 hiervoor vast te stellen;
6. kennis te nemen van de in de bijlage gewaarmerkte en opgenomen regelgeving als de relevante regelgeving voor toetsing op rechtmatigheid volgens het besluit accountantscontrole Gemeenten (Bado);
7. het normenkader 2013 vast te stellen.

Dit onderwerp komt aan de orde in:

De raadsvergadering op 10 juli 2014.

Dit onderwerp is aan de orde geweest in:

De commissie Middelen op 18 juni 2014.

Samenhang met eerdere besluiten en/of beleidsprogramma / raadsprogramma

De jaarstukken 2013 maken onderdeel uit van de budgetcyclus. Na vaststelling van de programmabegroting 2013 in de raadsvergadering van 12 december 2012, is uw raad geïnformeerd over de ontwikkeling van de budgetten via de 1e en 2e financiële bijstelling van de begroting. Met deze programmaverantwoording en de rekening van baten en lasten 2013 wordt de budgetcyclus voor het jaar 2013 afgesloten.

Financiën en kanttekeningen

Wij bieden u de jaarstukken 2013 ter vaststelling aan. Deze bestaan uit het jaarverslag, waarin de programmaverantwoording en de paragrafen zijn opgenomen en de jaarrekening, bestaande uit het overzicht van de baten en lasten 2013 en de balans. Baten en lasten 2013 sluiten met een positief saldo van € 299.942.

Er is een goedkeurende verklaring voor getrouwheid afgegeven, maar niet voor rechtmatigheid. Dit laatste houdt verband met een gevoerde aanbestedingsprocedure. De gemeente had daarbij in de selectiefase als minimumeis voor de aanbesteding twee referentieprojecten gesteld, waar twee inschrijvingen niet volledig aan hebben voldaan. Deze inschrijvers hebben toch deelgenomen aan de gunningsfase, waarna het werk aan een van deze partijen is gegund. Formeel gezien is er door het vorenstaande sprake van een onrechtmatigheid. Het totaal van deze onrechtmatigheid bedraagt € 3.625.000.

Het BBV is in de loop van 2013 op een aantal onderdelen aangepast. Voortaan wordt niet meer gesproken over programmarekening, maar over overzicht van baten en lasten. De term 'gerealiseerd resultaat voor bestemmen' is gewijzigd in 'gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten' en de term 'gerealiseerd resultaat na bestemmen' is gewijzigd in 'gerealiseerd resultaat'. De benaming van de paragraaf 'Weerstandvermogen' is uitgebreid met 'en risicobeheersing'.

In de jaarstukken is per programma aangegeven of doelstellingen wel of niet zijn gehaald en wat daarvoor is gedaan, zo nodig aangevuld met opmerkingen en een beschrijving van de stand van zaken.

Daarnaast is er inzicht gegeven in de baten en lasten en de verschillen tussen de begroting en eindcijfers 2013. Het financiële resultaat van 2013 sinds de 2^e financiële bijstelling is € 299.942 batig. Wij stellen voor om van het batig saldo van 2013 € 299.942 toe te voegen aan de algemene reserve (onderdeel afwaardering gronden).

Het overschot is voornamelijk het effect van voordelig gecorrigeerde jaarbeschikkingen van de btw over de jaren 2008-2012, het resultaat van zerobudgeting, een positief resultaat op het loonbudget, het effect van een aantal incidentele voordelen en nadelen en tenslotte getroffen voorzieningen voor ondermeer beheersstichting golfbaan en pensioenen wethouders. De afwijkingen zijn voor het overgrote deel incidenteel. De oorzaken van het batig saldo in 2013 zijn gedetailleerd opgenomen in de toelichting op de baten en lasten in de jaarstukken. Wij mogen u daar naar verwijzen.

De exploitatie van de gewone dienst over 2013 (= normale bedrijfsvoering) sluit weliswaar met een batig saldo, voor de bouwgrondexploitatie gaat dit niet op. Als gevolg van de malaise op de woningmarkt moest in 2013 de risicovoorziening grondexploitatie aangevuld worden met € 1.340.000 in deze jaarrekening.

Dit bedrag is onttrokken aan de algemene reserve, van het onderdeel reserve afwaardering gronden. Laatstgenoemde reserve is in de loop van 2013 aangevuld met een reguliere jaarlijkse storting van € 1,1 miljoen en € 1,2 miljoen van het batig saldo van de jaarrekening 2012.

Duurzaamheid

N.v.t.

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de opstelling van de jaarstukken is nagegaan of de grenzen van de door uw raad geautoriseerde begroting op lastenniveau worden overschreden. Dit is het geval bij programma 1 Algemeen voor € 772.476, bij programma 2 Mensen voor € 210.391 en programma 4 economie voor € 587.680.

De oorzaken van deze overschrijdingen zijn nader toegelicht op pagina 4 van de jaarstukken. De overschrijdingen op programma 1 betreft de na het sluiten van het dienstjaar 2013 bekend geworden uitkomsten van overleg over de afwikkeling van langdurige juridische geschillen en de waardering van de pensioenen wethouders. De overschrijding op programma 2 worden voor 90% gecompenseerd door hogere inkomsten. De overschrijding op programma 4 heeft te maken met het treffen van een voorziening voor Golfbaan Stippelberg.

Wij stellen uw raad voor om met de vaststelling van jaarstukken 2013 deze overschrijding op uitgavenniveau op programma 1 Algemeen, programma 2 Mensen en programma 4 Economie te autoriseren.

Reservepositie

De algemene reserve van de gemeente is negatief. Daarmee is de reservepositie uiterst kwetsbaar. Er is geen weerstandsvermogen aanwezig om tegenvallers op te kunnen vangen. De negatieve algemene reserve wordt zo snel mogelijk weer aangezuiverd naar € 0. Jaarlijks wordt er daarvoor sowieso vanuit de begroting € 1,1 miljoen gestort in die reserve.

Herstelplan eigen vermogen 2012-2025

In het herstelplan eigen vermogen 2012-2025 zijn 31 uitgangspunten benoemd om te komen tot vermogensherstel op lange termijn. Dit plan is op 5 april 2012 door de gemeenteraad vastgesteld.

Een behoorlijk deel van de uitgangspunten zijn beheersmaatregelen om risico's te kunnen beheren. Denk bijvoorbeeld aan: kostentoe rekening naar projecten, het niet aangaan van nieuwe garantstellingen, budgetten van het Rijk zijn leidend, van actieve grondpolitiek naar sturende grondpolitiek, enzovoort.

De effecten van bezuinigingsmaatregelen worden structureel waarneembaar. Onderdeel van de bezuinigingen is ook een taakstelling vanuit de raad om € 1,2 miljoen te bezuinigen op de bedrijfsvoering. Via een vertrekregeling voor vervroegde uittreeders (24 werknemers maken daarvan gebruik) wordt de bezuinigingsdoelstelling al in 2015 gerealiseerd, in plaats van per 2018. Voor deze regeling moest wel in een beroep worden gedaan op een reserve vervroegd uitreden. De kosten van de regeling zijn volledig ten laste gegaan van dienstjaar 2013. Om de onttrekking aan de algemene reserve te compenseren is in de begroting van 2014 een extra storting van € 955.000 al door de raad besloten. Van dit bedrag € 250.000 benut voor verlaging van de OZB in 2014.

Nadat de algemene reserve is aangevuld tot nul, kan worden gewerkt aan het herstel van het eigen vermogen.

Accountantsoordeel en uitkomsten controle jaarrekening 2013

De accountant heeft de jaarcijfers goedgekeurd met inachtneming van de door de raad vastgestelde normen- en toetsingskaders, zoals ook opgenomen in het bijlagenboek bij de jaarstukken 2013 en in de paragraaf Bedrijfsvoering van de vastgestelde programma-begroting 2013-2016.

De tekst van de accountantsverklaring is in het rapport opgenomen. De ondertekende versie ligt voor u op de gebruikelijke wijze ter inzage.

Besluit Accountantscontrole Gemeenten

In het Besluit Accountantscontrole Gemeenten (Bado) staat dat de relevante wet- en regelgeving meewegen in het oordeel van de accountant over rechtmatigheid. De wetgever heeft niet aangegeven welke wetten en regels relevant zijn. Het is daarom noodzakelijk een selectie te maken van relevante wet- en regelgeving. Hierbij wordt als uitgangspunt gehanteerd dat alleen die wet- en regelgeving van belang is voor de rechtmatigheidcontrole voor zover die bepalingen bevat over financiële beheershandelingen. Deze selectie dient ter kennisgeving aan de gemeenteraad te worden aangeboden. Wij stellen voor om kennis te nemen van de in de bijlage gewaarmerkte en opgenomen regelgeving als de relevante regelgeving voor toetsing op rechtmatigheid.

Uitvoering

Na vaststelling van de jaarstukken 2013 worden de getekende exemplaren en besluiten verzonden aan het CBS en de provincie Noord-Brabant.

Bijlagen

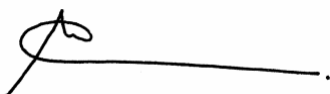
Ter inzage gelegde stukken

1. De programmaverantwoording en baten en lasten 2013 met de controleverklaring van EY accountants. Inclusief normenkader 2013;
2. Een concept-raadsbesluit;
3. Bijlagenboek met staten en bijlagen van de jaarstukken 2013;
4. Verslag van bevindingen (uitkomsten controle jaarrekening 2013) van EY accountants;
5. De 7e wijziging van de begroting 2014;

Gemert, 3 juni 2014

het college van burgemeester en wethouders,
de loco-secretaris,

de loco-burgemeester,

A.A. van de Voort

mevrouw A.A.H.C.M. van Extel - van Katwijk